

Dylan
Thomas

Příhody při
shazování kůží

Tato kniha vychází s finanční podporou Ministerstva kultury ČR.

ADVENTURES IN THE SKIN TRADE

© 1952, 1953 The Trustees for the Copyrights of Dylan Thomas

© Rubato, 2018

Translation © Martin Pokorný, 2018

ISBN 978-80-87705-70-4

PŘÍHODY PŘI SHAZOVÁNÍ KŮŽÍ

I. Krásný začátek

Onoho brzkého lednového rána roku 1933 byl v celé ulici vzhůru jen jeden člověk, ten nejtišší. Říkejme mu Samuel Bennet. Plstěný klobouk mu ležel u postele pro případ, že by se ta lupičská dvojice, muž a žena, vrátila pro vak, který tu po nich zůstal.

V pruhovaném pyžamu, které bylo natržené v rozkroku a těsné v podpaždí, se bosý sešoural do přízemí a v šestipokojovém domku rodičů otevřel dveře do místnosti, kde se snídalo. V místnosti to štiplavě čpělo po otcově poslední fajfce před spaním. Okna byla zavřená a závěsy zatažené, zadní vchod na petlici, lupičská noc nemohla nikudy dovnitř. Napřed do důvěrně známých mihotajících se koutů místnosti jen nervózně mžoural, jako by se bál, že tam zbytek rodiny mlčky sedí ve tmě, pak od svíčky zažehl plynový hořák. Oči měl dál ztěžklé snem o nedotknutelných ženských z města a o pádu, nicméně zaznamenal, že Tulák, špic s tetiččiným čenicem, spí u vyhaslého krbu a hodiny, jež stály na krbové římsce uprostřed mezi dvěma dutými hrabajícími koni z imitace ebenu, ukazují za pět

minut dvě. Zastavil a tiše se zaposlouchal do zvuků v domě: není se čeho bát – zbytek rodiny v patře poklidně oddychuje a chrápe. Sestru slyšel spát v přístěnku pod podepsanými fotografiemi herců místního divadla a žárlivými snímky ze svatebních oslav kamarádek. Ve velké ložnici s vyhlídkou na plácek, kterému se říkalo „zadní“, se otec ve snu probíral měsíčními účty a matka pod peřinou vytírala a leštila dřevěné plochy v kuchyni. Zavřel dveře: teď ho nikdo rušit nebude.

Ale zvuky jinak nehybného nebo spícího temného rána, důvěrné oddychování tří neviditelných příbuzných a hlasitý starý pes mohli snadno probudit sousedy. A klokotající plynový hořák mohl na jeho časnou přítomnost v místnosti, kde se snídá, upozornit paní Probertovou odvedle, převlečenou za kozu v noční košili, trkající sponkami do vzduchu, anebo jejího elegantního podnikavého syna s řetízkem od hodinek vytetovaným přes boulicí se břicho, anebo tuberkulózního nájemníka s tím jeho úhledným deštníkem nad hlavou a lavorem v ruce. Rytmické vlnění dechu rodiny by se mohlo rozbít o stěnu protějšího domu a vytáhnout ven Baxterovy. Ztlumil plyn a chvíli jen stál u hodin, naslouchal spánku a pozoroval paní Baxterovou, jak leze nahá z vdovské postele se smuteční páskou na stehně.

Její obrázek se rychle rozplynul, s žalem si znovu zalezla pod peřinu k zrcátku svého miláčka a předměty příslušející do místnosti se pomalu vracely, jak ho opouštěl strach, že se ti cizí lidi nahoře, které zná od nepaměti, probudí a sejdou dolů s pohrabáči a svíčkami.

První na řadě byl dlouhý pás matčiných snímků, opřených o parapet a o tabulky skla v okně. Profesionál pod kápi ji vyfotil, jak jde v prosinci po Chapel Street, a snímky vyvolal, zatímco si při čekání prohlížela termosky a kuřácké sady v nejbližší výloze a přes ulici volala „Dobré ráno“ na nákupní tašky, se kterými se znala, na vnější oděni matrón, na klobouky připomínající květináče a nočníky na nakadřených hlavách s trvalou. A tak se teď krok co krok ubírala po parapetu, zavalitá, zajištěná, sebevědomá, zanořená do pochůzek, svírající kabelku a obcházející obyčejné ženské, osleplé, ztěžklé pod týdenními zásobami a nahlízející do kukátek ve dveřích obchodů s nábytkem.

„Vyfotografoval jsem vás.“ Znesmrtelněná v okamžiku, navěky teď nakupovala mezi vázou z broušeného skla s umělými květinami a krabičkou sponek do vlasů, knoflíků, šroubků, prázdných obalů od šamponu, špulek na bavlnku, letáčků a pohlednic. Krátce před druhou ranní chvátala po Chapel Street před kulisou z plstěných klobouků a gabardénových průšpláštů ubírajících se opačným směrem, deštníků stoupajících přes měsíc k prvním kapkám deště, nevidoucích obličejů lidí, kteří navěky zůstanou cizí, jak se rozostřeně vznášejí za ní, a stínů nákupního centra v rozpiřavém potopeném městě. Slyšel klapot jejích střeviců o koleje. Pod hedvábným pastelovým šátkem viděl oblý kovový odznak Společnosti paní Rosserové a babiččinu kamejovou brož ve výstřihu apartního pleteného světríku.

Hodiny zazvonily a odbily druhou. Samuel natáhl ruku, pás snímků vzal a roztrhal ho. Celý její mrtvý spokojený

obličej zůstal na jednom kuse; roztrhl ho přes tváře, přes brady a do očí.

Špic zavrčel ze sna a vycenil zoubky. „Lež, Tuláku. Spi, kamaráde.“ Zastrčil útržky do kapsy pyžama.

U hodin stála sestřina zarámovaná fotografie. Zničil ji jediným pohybem; a přetržením jejího naaranžovaného úsměvu a zmuchláním hlavy osázené sponkami zmizela i dívčí škola a usměvavá dlouhonohá hříbata s černými pumpkami a mašlemi; holky s nohama do X, které se, když je míjel, chichotaly do dlaní, skončily roztrhané v kapse pyžama; rozbité mizely na terasu před vchodem a v kusech se mu opíraly o srdce. Stanley Road, kde dívčí škola stojí, jej už nespátří. No a máš to, Peggy, šeptal sestře, se všema těma dlouhýma nohama a zábavama Mladých liberálů a klukama, kteréš o nedělích vodila na večeri, a Lionelem, kterému jsi dala pusku pod přístřeškem u vchodu. Dneska je z něj advokát. Když mně bylo jedenáct a tobě sedmnáct, slyšel jsem tě z pokoje, jak hraješ „Píseň pouště“. Po celém světě lidi stojí v přízemí.

Většinu písemek z dějepisu naskládaných na psacím stole už opravil a proklel otcův fialový rukopis. Uhlíkem z vyhaslého krbu je Samuel poznačil znovu, tlakem uhlík roztíral přes pečlivé opravy, na okraje kreslil nohy a ženská prsa, zamazával jména a čísla listů. Dějiny jsou lži. Popadněte královnu Alžbětu. A klidně popadněte Alici Phillipsovou, odvěčte ji do křoví. To je ředitelova dcera. Popadněte starého Benneta a žeňte ho důtkami po chodbách, zacpěte mu hubu daty, ponořte mu naškrobený límeček do známkovacího

inkoustu a vtlučte mu do té jeho slušňácké, plešaté, nudné hlavy jeho vlastní zuby tím pravítkem, kterým žáky tluče přes prsty. Roztočte pana Nicholsona na tom jeho astrolábu, až se mu utrhne šos. Řekněte panu Parsonsovi, že jste jeho ženu viděli, jak lezla z krčmy U Kompasu přichycená na zádech opilého námořníka a lapala halířky do podvazku. Všechno to je stejná pravda jako dějiny.

Na poslední list se několikrát podepsal pod ohromným pandulákem se třema nohama. Na svrchní arch nenačmáral nic. Na první pohled nebylo žádné poškození vidět. Pak uhlík odhodil do krbu. Zvedl se oblak popela a usadil se špicovi na hřbetě.

Kdyby teď tak mohl zařvat na strop, na tmavé kolo vypálené plynem, na pukliny a rýhy, které odjakživa tvořily tytéž obličejy a postavičky, dva vousaté chlapy, jak přes hřeben hory pronásledují nějaké zvíře, klečící ženu s tvářemi na kolenu: Pojdte se podívat na Samuela Benneta, jak ničí rodičovský dům v Mortimer Street kousek od Stanley's Grove a nikdy se už nebude smět vrátit. Paní Baxterová, jukněte na chvíličku zpod těch svých studených peřin; úředník přístavní správy pan Baxter se už taky nemůže vrátit. Ctěná choti pana Proberta Chestnutse, váš kozlík je pryč a na posteli po něm zbyla zachlupacená mezera; nájemník pan Bell prochrchlá pod parapletem celou noc; váš syn nemůže usnout a počítá, jak mu přes rozházené peřiny skáčou fusekle tříadvacítky a pětatřicítky. Samuel šeptem zakřičel: „Pojdte se podívat, jak ničím důkazy, paní Rosserová, jenom zpod té svojí sítky na vlasy klidně vykoukněte. Když jste se svlíkala, viděl jsem

váš stín na roletě, sledoval jsem od lucerny u mlíkárně, jak mizíte ve stanu, a ven jste vyšla hubená, hrbatá a černá. Jako jediný křen v celém Stanley's Grove vím, že jste černoška s hrbem. Pan Rosser má za ženu velblouda, ve vlastním pokoji a za staženými roletami jsou všichni blázni a zločinci, jenom se pojdte podívat, jak bez hluku rozbívím porcelán, abych se už nikdy nesměl vrátit.

„Pšt,“ přikázal sám sobě, „já tě znám.“

Otevřel dvířka komory s čínským porcelánem. V řadách se tu leskly nejlepší talíře, vrba u hradu porostlého břechtanem, košíky masivních květů nad ovocem a nápisem vinoucím se jako květiny. Polévkové mísy byly naskládány na jedné polici, na další stály mísy na salát, misky na opláchnutí rukou, žebříčky na topinky s nápisem *Porthcawl and Baby*, talířky na dezert a po předcích nádobka na hořčici. Odpolední čajový servis byl křehký jak sušenky a lemovaný zlatem. Ťukl dvěma šálky o sebe, protáhlou hubičku konvice odlomil rukou. Za pět minut byl celý servis rozbitý. „Jen ať se na mě všechny dcery z Mortimer Street přijdou podívat,“ zašeptal v těsné komoře: bledá děvčata, která pomáhají doma, počítají po chodníku vzdálenost k obchodům prostoupeným pachy, v pokojících v podkroví si kroutí rovné suché vlasy, krev jimi probíhá jak sůl. A doufám, že sekretářky poklepávají pahýlky prstů na dveře, vytukávají na skleněnou verandu Pane nebo Paní: chytré holčičky, které nikdy nic nepřeznou. Když našlapujete zlehka, jsou slyšet v uličce za poštou, jak říkají: „Takže on řekl a já řekla a on řekl a já jsem řekla Jasně,“ a výhradně mužské hlasy tiše souhlasí. Nažente

je sem ze spícího Stanley's Grove, vždyť já vím, že spí pod peřinami uložené až po okraj v tužbách. Beryl Gee se vdává za Obchodní komoru v kostele pepř a sůl. Řetěže paní starostové, dámo v třírohém klobouku, gaučová lady, já rozbívám mísy na polívku v komoře pod schodištěm.

Víko od polévkové mísy mu vypadlo z ruky a rozbilo se.

Čekal na zvuk oznamující, že se matka probudila. V patře se nic ani nepohnulo. „To Tulák,“ pronesl nahlas, ale drsný zvuk vlastního hlasu ho přiměl znovu zmlknout. Prsty měl studené a znečitlivělé a věděl, že už nedokáže zdvihnout a rozbít ani talíř.

„Co to provádíš?“ řekl nakonec vyrovnaným, nevýrazným hlasem sám sobě. „Nech ulici být. Nech ji spát.“

Pak dveře od komory zavřel.

„Co to tu vyvádíš? Řečníš jako blázen.“

Ani ten pes se neprobudil.

„Řečníš jako blázen,“ zopakoval.

Teď si musí počínat rychle. Z té nehody v komoře byl tak rozechvělý, že skoro nedokázal roztrhat účty, které našel v zásuvce u kredence, a rozházet je pod pohovkou. Sestřino háčkování se likvidovalo těžko, podložky pod šálky a vzorkované čepice na konvici byly tuhé jak kaučuk. Roztahal je, co to šlo, a zastrkal do komína.

„Tohle jsou samé pitomosti,“ řekl. „Měl bych rozbít okna a těmi střepy nacpat polštáře.“ V zrcadle pod Monou Lisou uviděl vlastní kulatou měkkou tvář. „Ale neuděláš to,“ řekl, když se odvracel: „Bojíš se hluku.“ Znovu se obrátil k vlastnímu odrazu. „O to tu nejde. Bojíš se, že si porežeš ruce.“

U plynového hořáku spálil okraj matčina slunečníku a cítil, jak se mu přitom řinou slzy po tvářích a skapávají na límec pyžama.

I v tuhle první chvíli provinilosti a zahanbení nezapomněl vystrčit jazyk a ochutnat stezičku slz. Brečel dál a řekl: „Je to sůl. Spousta soli. Jako v mých básních.“

Vyšel potmě nahoru, svíčku v roztřesené ruce, kolem přístěnku do svého pokoje, a zamkl se zevnitř. Natáhl ruce a dotkl se stěn a postele. Dobré ráno a sbohem, paní Baxterová. Okno jeho pokoje proti její ložnici bylo otevřené do bezvětrí a bezhvězdí rozbřesku, ale neslyšel ji oddychovat ani spát. Ve všech domech panovalo ticho. Ulice byla zavřený hrob. Rosserovi, Probertovi i Bennetovi setrvávali v klidu a bezpečí a v hloubce svých oddělených tich. Jeho hlava se dotkla polštáře, ale věděl, že už neusne. Zavřel oči.

Padněte mi v náruč, já nebudu spát, dívky spící na všech stranách v mansardách a volných pokojích hranatých červených domů s arkýřovými okny s výhledem na stromy za zábradlím. Znám vaše pokoje jak vlastní ruce, jak týly vašich hlav na snímcích, když se skláníte k ramenům odvedle. Nebudu spát. Zítra, vlastně už dnes, odjízďím vlakem v sedm patnáct s deseti librami a novým kufrem. Odlož si kulmu ke mně na polštář, budík v půl sedmé tě vyžene znova roztáhnout závěsy, a než ostatní sejdou do přízemí, podpálit ve všech krbech. Rychle sem, dům Bennetových se roztéká. Slyším vás oddychovat, slyším paní Baxterovou, jak se ve snu převrací. Mlíkaři se probouzejí!

Usnul s kloboukem na hlavě a zaťatými pěstmi.

Rodina se probudila před šestou. Pohroužený v polospánku je slyšel, jak se štrachají po mezaninu. Chodí tam teď v županech se zalepenýma očima a rozčuchanými vlasy. Peggy si možná děbla rŭž na tvář. Přehnali se do koupelny a z koupelny, aniž by se stihli umýt, a sráželi se na úzkém vršku schodiště, jak se navzájem honili a sekýrovali, aby ho zvládli vypravit. Zanořil se hloub, až se mu vlny u hlavy znovu roztrřístily a městská světla vířila a sálala z očí žen, jež se procházely v posledním snu, který si pamatoval. Ze šplouchající dálky slyšel volání otce jak odněkud z druhého břehu:

„Strčilas mu tam ten necesér, Hildo?“

„Ale bodejt,“ zazněla odpověď z kuchyně.

Jenom ať se nepodívá do komory s porcelánem. Samuel se modlil uprostřed žen kráčejících jak lucerny. Při snídani nikdy nedává nejlepší servis.

„No dobrá, dobrá, vždyť jsem se akorát zeptal.“

„Kde má ten nový kartáč na vlasy?“

„Jenom mě seřvi. Tady je. Jak ti ho můžu podat, když jsi v kuchyni. Má na sobě jeho iniciály – S. B.“

„Já jeho iniciály znám.“

„Mami, opravdu si chce brát všechny tyhle vesty? Sama víš, že je nikdy nenosí.“

„Peggy, je leden.“

„To ona ví, že je leden, Hildo. Nemusíš to hulákat k sousedům. Nepálí se tu něco?“

„To jenom matčin slunečník,“ pronesl Samuel v zamčeném pokoji.

Oblékl se a sešel do přízemí. Hořák v místnosti, kde se snídá, byl znovu zapnutý. Matka mu na sporáku připravovala vajíčko. „My se nasnídáme později,“ řekla mu, „nesmíš zmeškat vlak. Vyspal ses dobře?“

„Tentokrát noc bez lupičů, Same,“ řekl otec.

Matka mu přinesla vajíčko. „Nemůžeš čekat, že budou chodit noc co noc.“

Peggy s otcem si sedli před prázdný krb.

„Co podnikneš jako první, až tam budeš, Same?“ zeptala se Peggy.

„Samozřejmě si najde nějaký hezký pokoj, ne moc v centru. A vyhni se irským bytným.“ Zatímco jedl, matka mu ometala límec. „Bydlení si najdi hned, to je nejdůležitější.“

„Najdu si bydlení.“

„A nezapomeň se podívat, jestli pod tapetami nejsou štěnice.“

„Nech toho, Peggy. Sam pozná, kde je čisto a kde ne.“

Viděl se v duchu, jak klepe na dveře penzionu přímo v centru města a otevírá mu Irka. „Dobrý den, paní, měla byste laciný pokoj?“ „Pro tebe, chlapečku, lacinější, než co slunko svítí.“ Nebude jí víc než jednadvacet. „A jsou v něm štěnice?“ „Chvála Bohu, plné stěny.“ „Pronajmu si ho.“

„Vím, co dělám,“ řekl matce.

„Jenkins tu pořád ještě není s autem,“ řekla Peggy.
„Třeba páchl.“

Jestli rychle nepřijede, tak si všeho všimnou. Podříznu si hrdlo střepem porcelánu.

„Nezapomeň se zastavit u paní Chapmanové. Vyřídí jí naše nejupřímnější pozdravy z čísla 42.“

„Stavím se u ní hned zítra, mami.“

Venku zaparkoval taxík. Po celé ulici se nepochybně zdvíhají okraje rolet v ložnicích.

„Tady máš peněženku. Nedávej si ji do jedné kapsy s kapesníkem. Nikdy nevíš, kdy se budeš potřebovat vysmrkat.“

„Budeš velkoryse rozhazovat,“ řekla Peggy. Dala mu pusku na čelo.

Nezapomeň si ji v taxíku setřít.

„Dáváš pusku redaktorovi *Timesů*,“ řekla matka.

„No, Same, ne tak docela. Ještě ne, co?“ pronesl otec.
„Příčku po příčce,“ řekl a odvrátil pohled.

„Napiš hned zítra ráno. Ať víme, co je nového.“

„Vy taky napište, co je nového. Pan Jenkins už troubí.“

„Pořád lepší, než kdyby roztruboval svoje rozumy,“ řekla Peggy. „A v Mortimer Street se stejně nikdy nic neděje.“

Však uvidíš, ty chytrá. Uvidíš, až plameny dostoupí k té dečce s volavkami.

Sehnul se a poplácal Tuláka.

„No tak, čokla nech být, vždyť je samá blecha. Už je sedm.“

Peggy mu přidržela dveře od taxíku. Otec mu potřásl rukou. Matka ho políbila na ústa.

„Sbohem, Mortimer Street,“ řekl a taxík se rozjel.
„Sbohem, Stanley’s Grove.“

Zadním okýnkem viděl, jak mu mávají tři cizí lidé. Stáhl roletu.

3

Usazený i s kufrem na toaletě jedoucího vlaku, protože ve všech kupé bylo plno, pročítal si zápisník a postupně vytrhával stránky. Na sobě měl zbrusu nový převlečník z hnědého tvídu, hnědý oblek, bílou naškrobenou košili, vlněnou kravatu se zdobným špendlíkem a lesklé černé střevíce. Hnědou buřinku odložil na umyvadlo. Adresa paní Chapmanové stála hned vedle telefonního čísla jakéhosi pana Hewsona, který ho měl představit člověku připravujícímu vydávání jednéh novín, a pod nimi se nacházela adresa Literárního institutu, který mu jednou vyplatil libru za báseň v soutěži „William Shakespeare u hrobu neznámého vojína“. Stránku vytrhl. Pak červeným inkoustem jméno a adresa básníka se sebranými spisy, který mu osobním dopisem poděkoval za sekvenci sonetů. A stránka se jmény, která by mu mohla pomoci.

Dveře záchodu se pootevřely; rychle je přivřel nohou.

„Pardon.“

Slyšel její omluvy, jak postupovala chodbičkou, plnou jak vnitřek vejce. Jen ať klidně bere za kliky po celém vlaku: na každém klozetu bude sedět oblečený muž s nohou zapřenou o dveře, ztracený a osamělý v dlouhém pohyblivém domě na kolečkách, putuje v tichu a bez oken a rychlostí sto kilometrů za hodinu se žene jinam, na místo, kde ho nikdo nechce, a ať vlak zastaví kdekoli, nebude to domov. Klika se znovu pohnula a Samuel vetřelce zahnal zakašláním.

Poslední stránku zápisníku si jedinou nechal. Pod kresbičkou dívky s dlouhými vlasy, jak tančí do adresy, měl zapsáno: Lucille Harrisová. Na promenádě se seznámil s chlápkem, který mu řekl, zatímco spolu seděli na lavičce a prohlíželi si nohy kolemjdoucích: „Je to dobrá holka. Znáš ji. Je nejlepší na světě, postará se o tebe. Až tam do-razíš, stav se u ní. Řekni jí, že jsi od Austina.“ Uložil tu stránku do peněženky mezi dvě librové bankovky.

Ostatní stránky zdvihl z podlahy, zmuchlal je dohromady a mezerou mezi koleny je vhodil do mísy. Zatáhl za splachovadlo. Vstřícná jména, vlivná čísla, adresy, jež mohly tolik znamenat, se řítily do kulatého burácejícího moře a na koleje. Už teď jsou ztracené v kilometrové dálce a vítr je vane přes kolejiště a zákmity živých plotů na prudce mýjející pole.

Domov a všechna pomoc jsou pryč. Má osm liber deset šilinků a adresu Lucille Harrisové. „Spousta lidí měla těžší začátky,“ pronesl nahlas. „Jsem ignorant, lenoch a sentimentální podvodník bez protekce.“

Kdosi znovu vzal za kliku.

„Určitě tancuješ,“ pronesl k osobě na opačné straně zamčených dveří.

Kroky odťapaly do hloubi vlaku.

Až tam dojedu, ze všeho nejdřív si dám půllitr bassu a oschlý sendvič, rozhodl se. Odnesu si je ke stolku v koutě, kloboukem smetu drobký a opřu si knížku o slánku s pepřenkou. Je důležité, aby hned na začátku všechny detaily byly, jak mají být. To ostatní musí přijít náhodou. Budu

tam sedět před polednem: vyrovnaný elegán, klobouk na kolenou, sklenici v ruce, na pohled přes dvacet, budu se tvářit, že si čtu, a koutkem oka špehovat čekající, popíjející, neklidné lidi, zaměstnaně osamělé u výčepu. U ostatních stolů bude plno. Ženské u studené kávy budou nepohnutě lákat; staří bezejmenní muži, tváře potřísněné šňupacím tabákem, se budou trást nad hrnkem čaje; tichošlápci, kteří tu hodinu za hodinou hladově čekají na přijíždějící vlaky, aniž by čekali na někoho, kdo v nich jede; ženské, které sem přišly s úmyslem utéct pryč, odjet do St. Ives, do Liverpoolu nebo kamkoli jinam, ale už vědí, že do žádného vlaku nenasednou, popíjejí hrnky čaje a v duchu si říkají: „Mohla bych chytit ten ve dvanáct, ale počkám si na ten ve čtvrt“; ženské z venkova s tucty dětí budou ztrácet nervy; prodavačky, sekretářky, holky z ulice, lidi, kteří nemají nic lepšího na práci, samí nešťastníci, šťastní v řetězech, popletení cizí muži a ženy v nádražním bufetu města, které znám od první do poslední řádky.

Dveře se zatřásly. „Hej, vy tam,“ ozvalo se zvenčí. „Už tam sedíte hodinu.“

Otočil červeným kohoutkem. Do umyvadla chlístla studená voda dřív, než stihl vytáhnout klobouk. „Jsem ředitel železnice,“ prohlásil, ale vlastní hlas mu připadal chabý a nepřesvědčivý.

Když kroky znovu utichly, sebral zavazadla, vylezl z toalety a prošel chodbičkou. Před kupé první třídy viděl, jak průvodčí a jakýsi člověk přistupují ke dveřím a buší na ně. Vzít za kliku nezkusili.

„Už od Neathu,“ říkal ten muž.

Vlak teď zpomaloval, ze ztraceného venkova vjížděl do kouře a tunelu továren, s odfukováním míjel peróny místních nádraží a vysoké budovy s rozbitými okny a prádlem tančícím na špinavých dvorech. Žádné z dětí, které koukaly z oken, na vlak nezamávalo. Bylo to, jako by je míjel jen vítr.

Když vlak zastavoval pod širokou skleněnou střešou, stál přede dveřmi shluk hádajících se lidí.

4

„Hlt bassu a šunkový sendvič, prosím.“ Odněl si objednávku ke stolku v rohu, smetl drobty mokrým kloboukem a krátce před polednem usedl. Spočítal si peníze: osm liber, devět šilinků a jedno penny, skoro o tři libry víc, než do té doby viděl pohromadě. Jsou lidi, kteří tolik mají týden co týden. Jemu to musí vydržet až do smrti. U vedlejšího stolu seděl baculatý chlapík ve středním věku s čokoládově hnědým mateřským znaménkem na tváři a s bradou, která vypadala jak poloviční vous. Sam si zrovna opíral knížku o prázdnou láhev, když k němu od výčepu přikráčel mladík.

„Ahoj, Same.“

„Ahoj, Rone. Rád tě vidím.“

Ronald Bishop. Jeden čas bydlel na Crescent u Stanley's Grove.

„Už tu smrdíš dlouho, Same?“

„Právě jsem přijel. Jak ti dupou?“

„Já němlich to samý, museli jsme přijet stejným vlakem.
Jo, ujde to. Furt jedeš v tom samým, Same?“

„Jo, mám tu kšeftík. A co ty, všhecko normálka?“

„Jo.“

Nikdy si neměli co říct.

„Kde budeš bydlet, Rone?“

„Jako vždycky, ve Strand Palace.“

„Tak to se nejspíš budem vídat.“

„No tak jo, stav se zítra na baru, kolem půl osmé.“

„Dobře.“

„Tak platí, jo? Nezapomeň.“

„Bez obav.“

Oba to okamžitě pustili z hlavy.

„No tak jo, nashle.“

„Tě pic.“

Ronald Bishop odkráčel a Samuel tiše pronesl do sklenice: Krásný začátek. Když teď vyjdu z nádraží a zahnu za roh, budu zpátky ve dvačtyřicítce. Drobotina Probertovic si bude před hospodou U Fůry hrát na doktora. Jediný cizí člověk široko daleko je nějaký obchodník s umouněným obličejem, co si čučí do dlaní. Ne, tamhle přichází nějaká madam v kožichu, přisedne si ke mně. Ano, ne, ne. Když mě mījela, ucítil jsem její vůni: kolínská, pudr a postel.

Dotyčná si sedla o dva stoly dál, přehodila nohu přes nohu a napudrovala si nos.

Takhle začíná flirt. Má odhalená kolena a dělá, že si toho nevšimla. V téhle místnosti je šelma, dámo. Zapni si kabát. Cinká lžičkou o šálek, aby upoutala moji pozornost, ale

když se na ni upřeně a bez úsměvu zahledím, koukne něžně a nevinně do klína, jako by jí tam sedělo dítě. Byl rád, že není nestydatá.

Drahá maminko, napsal prstem na zadní stranu obálky a vždy po pár neviditelných slovech zdvihl oči k nevnímavé ženě naproti, chci Ti napsat, že jsem dojel živ a zdráv a teď tu v nádražní restauraci popíjím s dorotou. Jestli je to Irka, to Ti napíšu až později. Je jí tak osmatřicet a manžel ji kvůli její rozpustilosti opustil asi před pěti lety. Dítě dala do útulku a jezdí za ním vždycky jednou za dvě neděle. Pokaždé mu opakuje, že pracuje v kloboučnictví. Nemusíš se bát, že by mě obrala o všechny peníze, my se totiž máme rádi na první pohled. A nemusíš se ani bát, že by mi snaha o její nápravu zlomila srdce, protože já byl vychován ve víře, že správné je to, co se děje v Mortimer Street, a to bych nepřál živé duši. Navíc ji napravovat nechci. Ne že bych ji považoval za špindíru. Při její práci se rychle ničí punčochy, a tak za náš pokojík v Pimlico uhradím první týdenní nájem já. Zrovna přechází k výčepu, aby si objednala další kávu. Snad Ti neušlo, že si ji platí sama. Všichni v celé restauraci jsou nešťastní, jen já ne.

Když se vrátila ke stolu, roztrhl obálku a bez úsměvu na ni zíral celou minutu, odměřovanou hodinami s reklamou na bujón. Jednou k němu zdvihla oči, pak se zahleděla jinam. Ťukala lžičkou o okraj šálku, pak několikrát otevřela a zavřela sponu kabelky, pak k němu pozvolna stočila hlavu a pak se honem znovu zahleděla do okna. Musí v tom být nová, napadlo ho náhle s jistou dávkou soucitu, ale stejně na ni zíral dál. Mám mrknout? Naklonil hlavu,

mokrý klobouk přes oko, a mrkl na ni dlouhým úmyslným mrknutím, při kterém musel zkroutit obličej a hořící cigareta mu málem popálila konec nosu. Zaklapla kabelku, strčila pod talířek dvě pence a odkráčela z místnosti, aniž by mu věnovala jediný pohled.

Nechala tu to kafe, napadlo ho. A potom: Panebože, ona se začervenala.

Krásný začátek.

„Říkal jste něco?“ zeptal se ten člověk s mateřským znamenkem a pátravě k němu zdvihl oči. Tam, kde jeho obličej nebyl hnědý, byl zarudlý a nachový, mírně ošuntělý a neoholený, záludně vzteklý kolem očí, jako by ho jeho vlastní vychytralost neskonale dráždila.

„Myslím, že jsem říkal, že je krásně.“

„Jste tu nový?“

„Ano, právě jsem přijel.“

„A jak se vám tu líbí?“ Očividně ho to vůbec nezajímalo.

„Ještě jsem nevystrčil nos z nádrazí.“

V tuhle chvíli nejspíš ta ženská v kožichu říká policajtovi: „Před chvílí na mě mrkl takový prťavý kluk s mokrým kloboukem.“ „Ale vždyť neprší, paní.“ To ji usadí.

Schoval klobouk pod stůl.

„Je tu spousta věcí k vidění,“ prohlásil ten člověk, „pokud vás to teda zajímá. Muzea, galerie.“ V duchu si prošel seznam dalších lákadel, ale zamítl je. „Muzea,“ pronesl po dlouhé pauze. „Jedno v South Kensingtonu, pak Britské muzeum, a ve Whitehallu je muzeum zbraní. Ve všech jsem byl,“ řekl.

Všechny stoly teď byly obsazené. Studení a ztuhlí lidé, kteří potřebovali jen zabít čas, zírali na čaj před sebou a na hodiny, vymýšleli si odpovědi na otázky, které jim nikdo nepoloží, ospravedlňovali vlastní počínání v minulosti i v budoucnosti, utápěli každý okamžik, hned jak se nadechl, lhali a formulovali přání a v hrůze svojí duše, osamělé a na končné, nechávali ujet všechny vlaky. Po celé místnosti umíral čas. A pak bylo u všech stolů vyjma toho hned vedle Samuela zase volno. Osamělý zástup vyšel v pohřebním procesí ven a zanechal za sebou popel, čajové lístky a noviny.

„Budete se z nádraží muset vypravit ven,“ řekl ten muž a vrátil se k rozhovoru, který pro něj přitom nebyl nijak zajímavý. „Pokud se tu chcete porozhlédnout. Tak je to fér. Není přece fér přijet sem vlakem a vysedávat v restauraci a pak se vrátit a tvrdit, že jste viděl Londýn, no ne?“

„Půjdu ven, za chvíli.“

„Tak je to správně,“ prohlásil ten člověk, „dejte Londýnu šanci.“

Mluvit se mnou ho vyčerpává tak moc, že skoro ztrácí sebekontrolu, proběhlo Samuelovi hlavou.

Znovu se rozhlédl po chmurných pozůstalých, jak popocházejí k výčepu, po rychlých pijácích whisky v chumlu u samovaru, po servírkách pobíhajících netečně sem tam s papundeklovými moučníky a drobnými nazpátek.

„Jinak to je, jako když člověk ani nevyleze z postele, no ne?“ řekl ten člověk. „Musíte se tu projít, rozumíte, musíte se dát do pohybu. Každý to tak dělá,“ pronesl najednou s tupým záplem.

Samuel si nechal natočit druhé pivo od děvčete, které vypadalo jako Joan Crawfordová.

„Tohle je poslední a pak už jdu,“ slíbil, když se vrátil ke stolu.

„Vy si snad myslíte, že mě zajímá, kolik do sebe nalijete piv? Klidně si tu sedte celý den, co je mi po tom?“ Chlapík znovu stočil pohled do vlastních dlaní a jeho vztek sílil. „Zdaliž jsem snad strážným bratra svého?“

Ronald Bishop pořád stál u výčepu.

Mortimer Street mě dostihla, trpce si pomyslel Samuel, vypátrala mě i při tomhle nevyrovnaném sporu s hadačem z ruky v nádražní restauraci. Není úniku. Jemu ale nešlo o únik. Mortimer Street představovala bezpečnou díru ve zdi v závětrří kdesi v cizině. On chtěl dospět k cíli a být polapen. Ronald tam stál se složeným deštníkem jak fúrie. Pojdte dál, paní Rosserová, v té své hnědoběžové plachtě místo kabátu, s domorodým čepcem na vlnách, a tím svým hlasem jak z whistového turnaje vyřvěte přes stůl novinky z Mortimer Street. Před vaším běsněním bych nedokázal utéct ani na skalním hnízdišti, stejně byste mě zobákem zejcím jak ná-kupní taška dosekala a doštípala k moři plnému ryb.

„Nesnáším čmouchaly,“ pronesl ten člověk a vstal. Cestou k výčepu přešel kolem stolu, u kterého předtím seděla ta irská prostitutka, a zpod talířku sebral její dvě pence.

„Chyťte zloděje!“ tiše pronesl Samuel. Nikdo ho nemohl slyšet. Číšnice má souchotinářského manžela, který ty drobné potřebuje. A dvě děti. Tristrama a Evu. Rychle ta jména změnil. Toma a Marge. Pak ušel pár kroků a vložil

pod talířek půlsilink přesně v tu chvíli, kdy ke stolu přistoupila servírka.

„Spadlo to na zem,“ řekl.

„Fakt?“

Když se vracel, viděl, že servírka u výčepu mluví se třemi mužskými a cuká hlavou jeho směrem. Jedním z těch tří byl Ronald Bishop. Dalším ten chlápek s mateřským znaménkem.

No krása, krása! Kdyby byl nerozmlátil porcelán, mohl chytit nejbližší vlak zpátky. Střepy už budou touhle dobou zametené, ale slzy jistě proudí po celém domě. „Mami, mami, nastrkal moje háčkování do komína,“ slyšel sestřin jekot jak hlídačovu píšťalku. Volavky, košíky s květinami, palmy, větrné mlýny, Červené karkulky nacpané do plamenů a sazí. „Přines mi gumu, ať ten uhel zkusím vymazat, Hildo. Samozřejmě dostanu výpověď. S tím je nutné počítat.“ „Ach, moje konvice, můj modrý servis, ach, nebohý chlapec.“ Odmítal se podívat k výčepu, kde ho Ronald Bishop neslyšně pomlouval. Jakmile ho servírka uviděla, hned jí bylo jasné, že krade slepcům z plechovek na almužny a vodí je za loket doprostřed hustého provozu. Ten chlapík s mateřským znaménkem o něm prohlásil, že jedné zákaznici v kožichu ukázal pohlednici jistého druhu. Hlasy rodičů pronášely rozsudek přes rachocení šálků. Upřeně zíral do knihy, i když z ní litery lezly ven a vrávoraly, jako by za ním slzy opuštěného domu dotekly po kolejích, skrz ovzduší zamořené čajem se vlily do téhle horké a podezřelé místnosti a vřinuly se mu do očí. Byl to

ale falešný obraz a knihu vybíral kvůli cizím lidem. Nelíbila se mu a nerozuměl jí.

„Moje účty.“ „Moje dečky.“ „Moje talíře s vrbičkami.“

Ronald Bishop vyšel na peron.

„Nashle, Rone.“

Obličej Ronalda Bishopa zrudl rozpaký nad tím, jak si ho nevšímal.

Jedním zdrojem potěšení je, řekl si v duchu Samuel, že nevím, co čekám, že se mi stane. Usmál se na servírku u výčepu a ona okamžitě odvrátila pohled tak provinile, jako by ji přistihl, jak vykrádá kasu. Nejsem takové nevinátko, jak se tvářím, pomyslel si. Nečekám, že se z kouta vyšourá starý Fagin, omotaný pavučinami a zapáchající podivínstvím a historkami, a odvede si mě do velikého, hlučného a špinavého domu; žádná Nancy neprobudí moji fantazii v kuchyni plné kapesníků a rozestlaných zvoucích postelí. Nepředstavoval jsem si, že jakmile poprvé vkročím do Londýna a zachrastím svým bohatstvím, svěží jak Copperfield, kolem stolků se okamžitě rozezpívá a roztančí sbor lehkých děv v luxusních hadřících a reklamních podprsenkách. Stébla slámy, která mi vězí ve vlasech, bych spočítal na jedné ruce.

Ticho! Já tě znám, řekl: podvádíš v pasiánsu, nakukuješ klíčovými dírkami, schováváš si odštířené nehty a maz z uší, toužebně lačníš po siluetách na roletě u Laburnama, pátráš po zadnicích v Knižnici oblíbených klasiků, jsi všetečka pod víkem kanálu a špehuješ, když je větrno.

Takovýchle vůbec nejsem, říkal si v duchu, zatímco ten

chlapík s mateřským znaménkem přistoupil k jeho stolu a sedl si proti němu.

„Já myslel, že už jdete pryč,“ řekl. „Tvrdil jste, že už jdete. Už tady sedíte hodinu.“

„Já vás viděl,“ řekl Samuel.

„Já vím, že jste mě viděl. Musel jste mě vidět, jak jinak, když na mě koukáte,“ řekl. „Ne že bych potřeboval dvě pence, mám barák plný nábytku. Tři pokoje nacpané až ke stropu. Mám židlí, že bych mohl klidánko usadit všechny lidi v Paddingtonu. Holt dvě pence jsou dvě pence,“ prohlásil.

„Jenže pro servírku to jsou taky dvě pence.“

„Ale teď má šestipenci, nebo ne? Čistý zisk čtyři pence. Jestli si myslí, že jste jí to chtěl čmajsnout, to vám přece může být jedno.“

„Bylo to mých šest pencí.“

Chlapík zdvihl ruce. Dlaně měl pokryté inkoustovými výpočty. „A to se mluví o rovnosti. Záleží snad na tom, čím to byla šestipence? Mohla být moje, mohla být číkoli. Mluvílo se i o tom, že zavolá vedoucí,“ řekl, „ale tomu jsem se rázně postavil.“

Několik minut oba mlčeli.

„Už jste se rozmyslel, kam půjdete, až odtud vylezete?“ zeptal se nakonec. „Protože jednou, chápete, odtud prostě vylézt budete muset.“

„Já nevím, kam půjdu. Nemám nejmenší potuchy. Proto jsem přijel do Londýna.“

„Helejte,“ řekl ten muž a ovládal se, aby nezvýšil hlas,

„všechno má svůj smysl. Musí to mít smysl. Jinak bychom to tu nemohli vydržet, no nemám pravdu? Každý ví, kam jde, zvláště pokud přijel vlakem. Jinak by se nepohnul z místa, odkud vyrazil, to je prosté.“

„Někdy lidi utíkají.“

„Vy jste utekl?“

„Ne.“

„Tak to neříkejte. Nemluvte o tom.“ Hlas se mu třásl; prohlížel si dlaně popsané čísly. Pak vlídně a trpělivě spustil znovu. „Vyjasněme si ze všeho nejdřív to hlavní. Kdo někam přijel, musí zas jít dál. Lidi musí vědět, kam směřují, jinak by se na světě nedalo rozumně žít. Ulice by byly plné bezcílně se potulujících lidí, no nemám pravdu? Bezcílně by se potulovali a hádali by se zbytečně s lidma, kteří vědí, kam míří. Já se jmenuju Allingham, bydlím v Sewell Street hned u Praed Street a obchoduju s nábytkem. Prosté, no ne? Není potřeba věci komplikovat, stačí, když zachováte chladnou hlavu a uvědomíte si, kdo jste.“

„Jsem Samuel Bennet. Jsem bez adresy. A nemám žádnou práci.“

„Kam ale teda máte namířeno? Nejsm šťoura, řekl jsem vám, co sám dělám.“

„Nevím to.“

„Tak on to neví,“ odtušil pan Allingham. „Ale bacha, nemyslete si, že teďka někde jste. Tohle místo se nedá označit za někde, no ne? Je to akorát místo, kde se dá vydechnout.“

„Uvažoval jsem, co se stane. O tomhle jsem v duchu

uvažoval. Vlastně jsem sem přijel, abych zjistil, co se se mnou stane. Nechci sám způsobovat, aby se něco stalo.“

„Tak on to probíral v duchu. S dvacetiletým klukem. Kolik vám je?“

„Dvacet.“

„Jasně. Probírat takovouhle otázku s klukem, který sotva pobral rozum. Co jste si myslel, že se stane?“

„Já nevím. Třeba že lidi přijdou a pro začátek mě osloví. Ženská,“ řekl Samuel.

„Proč by vás měly oslovovat? Proč bych se s váma měl bavit já? Nemáte nikam namířeno. Nic neděláte. Neexistujete,“ řekl chlapík.

Ale veškerá Samuelova síla byla usazená v jeho břicho a očí. Měl by si oči zahalit rouškou, jinak výčep s mramorovým pultem roztaje a oblečení holek za ním se sloupne a všechny šálky na policích se naštípnou.

„Může ke mně přijít kdokoli,“ řekl. A pak si vzpomněl na svůj krásný začátek. „Kdokoli,“ pronesl naprosto beznadějně.

Úředník z Crescentu o deset vchodů dál; chladná obyčejná ženská z Birminghamu, kterou zažene jedno mrknutí; kdokoli, kdokoli; jáhen z průmyslové zóny v The Valleys, který se sem přijel ožrat pod obraz a šrajtofli má zašitou v hřebenu; postarší prodavačka na dovolené, zaměstnaná v obchodu s flanelem a kalikem, kde peníze jen hučí. Nikdo, koho si kdy přál poznat.

„Jasně, kdokoli. Janet Gaynorová,“ opáčil pan Allingham. „Marion Daviesová a Kay Francisová a...“

„Vy mi nerozumíte. Já nečekám tenhle typ lidí. Nemám tušení, co přesně čekat, ale o tohle mi nejde.“

„Ta skromnost.“

„Skromný taky nejsem. Nevěřím na skromnost. Jde prostě o to, že tady jednou jsem a nevím, kam teď jít. Nechci vědět, kam teď jít.“

Allingham nasadil prosebný tón, naklonil se přes stůl, jemně Samuela zatahal za límec a ukázal mu výpočty ve svých dlaních. „Neříkejte, že nechcete vědět, kam teď jít. Prosím vás pěkně. Buďte tý lásky. Musíme to brát s klidem, no ne? Nesmíme věci komplikovat. Začněme jednou prostinkou otázkou. A nespěchejte s odpovědí. Času máme dost.“ Jednou rukou sevřel čajovou lžičku. „Kde dneska přespíte?“

„Nevím. Budu někde jinde než tady, ale nebude to místo, který bych sám vybral, protože já nic určovat nebudu.“

Allingham zkroucenou lžičku zase odložil.

„Co vy vlastně chcete, Samueli?“ zašeptal.

„Já nevím,“ řekl Samuel a nahmátl náprsní kapsu, kde měl peněženku. „Vím jenom to, že chci najít Lucille Harrisovou,“ řekl.

„Kdo je Lucille Harrisová?“

Načež se na něj Allingham zadíval.

„Neví,“ pronesl. „On to neví!“

K vedlejšímu stolu usedla dvojice, muž a žena.

„Ale tys sliboval, že ho zničíš,“ říkala ta žena.

„Taky že jo, zničím,“ ubezpečoval ji muž. „Buď bez obav. Vypij si čaj. Buď bez obav.“

Žili spolu už opravdu dlouho a jejich vyschlé, svrašťelé obličejové a žužlavá ústa si navzájem byly čím dál podobnější. Žena se při pití čaje škrabala, svírala okraj šálku zšedlými rty a třásla jím.

„O dvě pence, že má ocas,“ tiše pronesl Samuel, ale Allingham si jejich příchodu nevšiml.

„Přesně tak,“ řekl. „Ať je po vašem. A je celá pokrytá srstí.“ Samuel strčil malíček do hrdla prázdné lahve.

„Vzdávám se,“ řekl Allingham.

„Ale vy mi nerozumíte, pane Allingham.“

„Rozumím vám až dost,“ zhurta opáčil druhý. Dvojice u vedlejšího stolu ustala v hovoru. „Tak ty teda nechceš způsobovat, že se něco stane, jo? Tak já teda zařídím, aby se něco stalo. Nemůžeš sem jen tak vlízt a takhle se mnou mluvit. Lucille Harrisová. Vopička Lucy!“

Muž se ženou si začali šuškat. „A to je teprve půl druhé,“ řekla žena. Zatřásla šálkem, jako by to byla krysa.

„Pojď. Jdeme.“ Allingham se zaskřípením odsunul židli. „Kam?“

„O to se nestarej. Já zařizuju, co se bude dít, nebo ne?“

„Nemůžu vytáhnout prst z té flašky,“ řekl Samuel.

Allingham zdvihl kufry a vstal. „Co je mi po flašce?“ prohlásil. „Vem ji s sebou, synku.“

„Navíc otec a syn,“ pronesla ta žena, když ho Samuel následoval ven.

Láhev mu ztěžka visela na prstu.

„Kam teď?“ Stáli venku v hukotu nádraží.

„Následuj mě. A strč tu ruku do kapsy. Vypadá to blbě.“

Když po rampě vycházeli na ulici, Allingham řekl: „V životě jsem nešel s někým, komu by z prstu visela flaška. Nikdo v životě ještě neměl na prstě flašku. Kvůli čemu jsi strkal prst do flašky?“

„Prostě jsem ho tam strčil. Když si ho namydším, tak ho vytáhnu, není potřeba kvůli tomu vyvádět.“

„Nikdo si v životě nemusel z prstu uvolňovat flašku mejdlem, to je celý, co chci říct. Tohle je Praed Street.“

„Trochu jednotvárná.“

„Všichni koně zmizeli,“ řekl Allingham. „Tohle je ulice, kde bydlím. Sewell Street. Ta není jednotvárná.“

„Je stejná jako ulice u nás doma.“

Proběhl kolem nich kluk a zahulákal na Allinghama „Iciku“.

„Tohle je číslo 23. Vidíš? Tady je cedulka, 23.“

Allingham odemkl vstupní dveře. „Ve druhým patře hned doprava.“

Třikrát zaklepal. „Tady Allingham,“ ohlásil se a vešli dovnitř.

Místnost byla plná nábytku.

OBSAH

PŘÍHODY PŘI SHAZOVÁNÍ KŮŽÍ

- 11 I. Krásný začátek
- 39 II. Spousta nábytku,
- 62 III. Čtyři ztracené duše

- 89 PO JARMARKU
- 94 NEPŘÁTELE
- 101 STROM
- 111 NÁVŠTĚVNÍK
- 122 CITRON
- 130 DÍTĚ V PLAMENECH
- 138 SADY
- 150 MYŠ A ŽENA
- 171 KOŇSKÉ ZARŽÁNÍ
- 180 VÝHLED NA MOŘE
- 191 ŠEST SVATÝCH MUŽŮ
- 203 PŘEDEHRA K DOBRODRUŽSTVÍ
- 210 MAPA LÁSKY
- 218 SMĚREM K POČÁTKU
- 221 JEDNO DOBRODRUŽSTVÍ Z ROZEPSANÉHO DÍLA
- 228 ŠKOLA ČARODĚJNIC
- 238 ŠATY
- 243 TÍLKO
- 248 PRAVDIVÝ PŘÍBĚH
- 253 NÁSLEDOVAČI

Dylan Thomas

Příhody při shazování kůží

Z anglického originálu *Adventures in the Skin Trade*
vydaného nakladatelstvím New Directions v New Yorku roku 1964
přeložil Martin Pokorný
Odpovědný redaktor Jiří Kettner
Jazyková korektura Petr Janus
Obálka a grafická úprava OFICINA a JT
Sazba JT
Vydalo nakladatelství RUBATO v Praze roku 2018
Vytiskla TISKÁRNA PROTISK, s. r. o., České Budějovice
První vydání
ISBN 978-80-87705-70-4

RUBATO
Sarajevská 8
120 00 Praha 2
www.rubato.cz
studio@rubato.cz